

บทที่ 4

บริบทของพื้นที่ศึกษา

งานวิจัย การหาแนวปฏิบัติที่เหมาะสมในการจัดการขยะและลดปริมาณขยะสะสมในครัวเรือนของชุมชนตำบลหนองตาด อำเภอเมืองจังหวัดบุรีรัมย์ โดยจากการลงพื้นที่สำหรับบริบทชุมชนแต่ละด้าน ได้ผลดังต่อไปนี้

4.1 ข้อมูลพื้นฐาน

4.1.1 สภาพทั่วไป

4.1.1.1 ประวัติความเป็นมาของตำบล

เดิมตำบลหนองตาดเดิมขึ้นกับ ตำบลบ้านบัว ต่อมาเพื่อความสะดวกทางการปกครอง จึงได้แยกจาก ตำบลบ้านบัวโดยใช้ชื่อว่า “ตำบลหนองตาด” กำนันคนแรก ชื่อ นาย ส่วน คำชะนาม กำนันคนปัจจุบันคือ นายธีรศักดิ์ ทองทรวง ตำบลหนองตาด เป็น 1 ใน 18 ตำบลของอำเภอเมืองบุรีรัมย์ สำนักงานเทศบาลตำบลหนองตาดตั้งอยู่บ้านบัลลังก์น้อย หมู่ที่ 14 ตำบลหนองตาด อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ 31000 ห่างจากศาลากลางจังหวัดบุรีรัมย์ ประมาณ 8 กิโลเมตร อาณาเขตทิศเหนือ ติดต่อกับ ตำบลพระครู อำเภอเมืองบุรีรัมย์ ทิศใต้ ติดต่อกับ ตำบลกระสัง อำเภอเมืองบุรีรัมย์ ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ตำบลชุมเห็ดและเทศบาลตำบลอิสาน อำเภอเมืองบุรีรัมย์ ทิศตะวันตก ติดต่อกับตำบลแสงพัน อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ เทศบาลตำบลหนองตาด มีพื้นที่ทั้งหมด 27,719 ไร่ หรือประมาณ 44.53 ตารางกิโลเมตร ปัจจุบันตำบลหนองตาดมี 22 หมู่บ้าน เทศบาลตำบลหนองตาด ได้รับการยกฐานะจากสภาตำบลจัดตั้งเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลหนองตาด เมื่อวันที่ 2 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2539 กระทรวงมหาดไทย ได้ประกาศ เรื่อง จัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลหนองตาดเป็นเทศบาลตำบลหนองตาด เมื่อวันที่ 28 มิถุนายน 2555 โดยปัจจุบันนายกเทศมนตรีตำบลหนองตาด คือ นายณรงค์ ประพิณ

4.1.1.2 ลักษณะภูมิประเทศ

ลักษณะพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองตาด เป็นที่ราบสูง ลักษณะเป็นที่ราบลุ่มพื้นที่เหมาะการทำนาและมีพื้นที่สำหรับการปลูกป่าชุมชนประมาณ 2,500 ไร่พื้นที่ว่างเปล่าของตำบลประมาณ 2,000 ไร่เหมาะแก่การพัฒนาและลงทุนอุตสาหกรรม แต่ละหมู่บ้านมีระยะห่างกันใช้เวลาเดินทาง ประมาณ 15 นาที

4.1.1.3 สภาพเศรษฐกิจ

ประชากรเทศบาลตำบลหนองตาดส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำนาทำไร่ ทำให้ตำบลหนองตาดเป็นตำบลที่เด่นในเรื่องเกษตรกรรม ซึ่งเป็นการสืบทอดต่อๆ กันมาเป็นชุมชนที่มีความ

พอเพียงและมีความช่วยเหลือเอื้ออาทรต่อกันยังคงยึดวิถีชีวิตแบบเรียบง่าย เทศบาลตำบลหนองตาด เล็งเห็นถึงความสำคัญในการส่งเสริมอาชีพให้กับประชาชนในตำบลไม่ว่าจะเป็นการฝึกอบรมการศึกษา ฝึกงานและการสนับสนุนงบประมาณ เพื่อสร้างชุมชนให้เข้มแข็งโดยให้ประชาชนรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์จึงทำให้เกิดกลุ่มงานต่างๆ ขึ้นมากมาย ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มเกษตรอินทรีย์ กลุ่มทอผ้าไหม กลุ่มจักสาน กลุ่มทอเสื่อกก เป็นต้น

4.1.1.4 ด้านการท่องเที่ยว

เทศบาลตำบลหนองตาด ได้มีการปรับปรุงแหล่งน้ำหนองโสน ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวิชาการเพื่อให้เป็นแหล่งเรียนรู้เกษตรอินทรีย์เป็นตัวอย่างเป็นต้นแบบของการทำการเกษตรแบบปลอดภัยและมี

4.1.1.5 สภาพสังคมวัฒนธรรม

เนื่องจากบรรพบุรุษของชาวเทศบาลตำบลหนองตาด มีการสืบทอดประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่นของชาวอีสาน โดยชาวบ้านยึดถือขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมอีสานตามฮีต 12 คอง 14 โดยมีบุญประเพณีในด้านต่างๆ เช่น บุญคุณลาน บุญข้าวจี บุญมหาชาติ บุญสงกรานต์ บุญออกพรรษา บุญกฐิน บุญเข้าพรรษา เป็นต้น ภาษาที่ใช้ในพื้นที่จะเป็นภาษาอีสาน

4.1.1.6 ทรัพยากรธรรมชาติและแหล่งประโยชน์

➤ เทศบาลตำบลหนองตาด เป็นพื้นที่เกษตรกรรมแต่ยังขาดแคลนน้ำเนื่องจากเป็นพื้นที่แห้งแล้ง และแหล่งประโยชน์ในพื้นที่ตำบลหนองตาด ดังนี้โรงเรียนหนองหนองตาดพิทยาคม

- โรงเรียนบ้านหนองตราด
- โรงเรียนบ้านมาบสมอ
- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 3 แห่ง
- วัด 15 แห่ง
- ศาลาประชาคม 22 แห่ง
- โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองตาด 2 แห่ง
- แหล่งน้ำสาธารณะ 27 แห่ง
- ประปาหมู่บ้าน 22 แห่ง
- โรงเรียนวัดบ้านปลั้งค์
- โรงเรียนบ้านนากลาง
- โรงเรียนบ้านสำโรงโนนเค็ง
- โรงเรียนบ้านม่วงโนนสูง

➤ โรงเรียนวัดสถานีหนองตาต

4.1.2 วิสัยทัศน์(Vision)

คณะผู้บริหารเทศบาลตำบลหนองตาต ได้กำหนดวิสัยทัศน์ในการพัฒนาตำบลคือ “ชุมชนเกษตรเกษตรอินทรีย์ ชุมชนแห่งความสุขและน่าอยู่” นอกจากนี้ยังได้แถลงนโยบาย ได้แก่นโยบายและแผนงานการพัฒนาความจำเป็นขั้นพื้นฐาน นโยบายและแผนงานการพัฒนาด้านเศรษฐกิจชุมชน นโยบายและแผนงานการพัฒนาด้านการเกษตรและนโยบายและแผนงานการพัฒนาสังคมและความมั่นคงมนุษย์ นโยบายและแผนงานการพัฒนาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม นโยบายและแผนงานด้านสาธารณสุข นโยบายและแผนงานการพัฒนาและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและนโยบายและแผนงานการพัฒนาด้านการเมืองและบริหาร มีความร่วมมือของประชาชน หน่วยงานในพื้นที่ การทำงานร่วมกันของ ๔ ภาคีหลัก ได้แก่..เทศบาลตำบล,กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน,สมาชิกสภาเทศบาล,โรงเรียนในพื้นที่,โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล,หน่วยงานราชการระดับอำเภอ

เทศบาลตำบลหนองตาตหลังจากการทำวิจัยชุมชนทำให้ทราบว่า บริบทของเทศบาลตำบลหนองตาตมีกิจกรรมหรืองานในพื้นที่ เพื่อสร้างให้ชุมชนเข้มแข็งด้วยทุนทางสังคมอย่างยั่งยืนอย่างไร และเป็นการสร้างการมีส่วนร่วมของ 4 องค์กรหลักคือ องค์กรท้องถิ่น องค์กรภาคท้องถิ่น องค์กรภาครัฐ และองค์กรภาคประชาชน มีการบูรณาการร่วมกันทำให้ชุมชนเกิดการพัฒนามาตามลำดับ แต่ละองค์กรมีงานและกิจกรรมดังนี้

4.1.3 องค์กรภาคท้องถิ่น คือกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านทั้ง 22 หมู่ สร้างการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนโดยการเป็นผู้นำ แกนนำ ประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนของตนเองได้รู้ถึงบทบาทหน้าที่ในการพัฒนาและสร้างความเป็นเจ้าของของหวงแห่นแผ่นดินเกิด แสดงความคิดเห็นในการพัฒนาหมู่บ้านร่วมกันเข้าร่วมกิจกรรมที่ชุมชนจัดขึ้นโดยมีผู้นำเป็นหลักคือ กำนัน ผู้ใหญ่บ้านผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน เป็นต้น

4.1.4 องค์กรภาคท้องถิ่น คือ เทศบาลตำบลหนองตาต สร้างการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนโดยการ ออกประชาคมหมู่บ้าน และบริหารงบประมาณเพื่อการพัฒนาที่ตรงกับความต้องการของประชาชนในตำบล และให้บริการ ในด้านต่างๆตามภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้ง 7 ด้าน โดยให้ชุมชนเป็นผู้เสนอและตรวจสอบความโปร่งใส และท่าน นายณรงค์ ประพิณ เองก็มีการบริหารที่ใช้หลักธรรมาภิบาล สร้างการมีส่วนร่วมจาก 4 องค์กรหลัก และใช้ประชาชนและผลประโยชน์ในพื้นที่เป็นตัวตั้ง ทำให้การบริหารเงินงบประมาณเป็นไปด้วยความบริสุทธิ์ยุติธรรมทำให้ตำบลหนองตาตพัฒนาอย่างต่อเนื่องในทุกๆ ด้าน เป็นต้น

4.1.5 องค์กรภาครัฐ คือองค์กรภาครัฐในพื้นที่ไม่ว่าจะเป็น โรงเรียนทั้ง 8 โรงเรียนที่ดำเนินกิจกรรมในการให้คำปรึกษาและสนับสนุนทางวิชาการสร้างการเรียนรู้ของเด็กและเยาวชนให้เด็กและเยาวชนได้มีความรู้ขั้นพื้นฐานครบทั้ง 8 สาระ สร้างการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนโดยมีกิจกรรมต่างๆ

ขึ้นในชุมชนและเป็นแกนนำในการสร้างสรรค์ความรู้ให้กับนักเรียนและคนในชุมชนทำให้คนในชุมชนมีความรู้ กศน.ตำบลหนองตาด เป็นหน่วยงานที่สนับสนุนการศึกษาตามอัธยาศัยให้กับคนในชุมชนที่ด้อยโอกาสทางการศึกษาให้ได้รับการศึกษาที่สูงขึ้น รพ.สต.ตำบลหนองตาด ให้การสนับสนุนและให้คำปรึกษาทางด้านสุขภาพของคนในตำบลหนองตาดสร้างการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน ให้อู้จักช่วยเหลือดูแลกันเกิดความสามัคคีทำให้ชุมชนมีสุขภาพจิตและกายดีขึ้น และมีวัด 12 วัดและมีสำนักสงฆ์ 3 แห่ง เป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจและสร้างความศรัทธา อบรมสั่งสอนให้คนในตำบลหนองตาดให้มีความรักความสามัคคีสร้างคนดีในสังคมให้มากขึ้น และมีประเพณีอันดีงานไว้เพื่อเป็นการสืบสารวัฒนธรรมอันดีไว้ เป็นต้น

4.1.6 องค์กรภาคประชาชน คือกลุ่มต่างๆที่มีอยู่ในตำบลหนองตาด และประชาชนในพื้นที่ สร้างการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน และเข้าร่วมกิจกรรมที่หน่วยงานหรือองค์กรต่างๆได้จัดขึ้น และเป็นผู้แสดงความคิดเห็น หรือความต้องการของคนในชุมชน สร้างความเข้มแข็งให้เกิดขึ้นในชุมชน เกิดความหวงแหนถิ่นเกิด ร่วมกันคิด ร่วมกันพัฒนา ร่วมแบ่งปันผลประโยชน์

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลประชากร

หมู่บ้าน	จำนวนครัวเรือน	จำนวนประชากร		
		ชาย	หญิง	รวม
หมู่ที่ 1 บ้านหนองตาด	136	299	281	580
หมู่ที่ 2 บ้านหนองม่วง	150	287	283	570
หมู่ที่ 3 บ้านสำโรง	139	320	280	600
หมู่ที่ 4 บ้านนากลาง	198	424	419	843
หมู่ที่ 5 บ้านมาบสมอ	114	251	244	495
หมู่ที่ 6 บ้านบัลลังก์	114	226	225	451
หมู่ที่ 7 บ้านสถานีหนองตาด	152	267	285	552
หมู่ที่ 8 บ้านสว่างจ้วงาม	97	160	156	316
หมู่ที่ 9 บ้านโนนสวรรค์	115	247	288	535
หมู่ที่ 10 บ้านโคกเพชร	198	394	403	797
หมู่ที่ 11 บ้านโนนสมบูรณ์	98	175	183	358
หมู่ที่ 12 บ้านโคกสะอาด	83	209	196	405
หมู่ที่ 13 บ้านปีกฝาย	98	260	251	511

หมู่ที่ 14 บ้านปลั่งน้อย	129	265	271	536
--------------------------	-----	-----	-----	-----

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

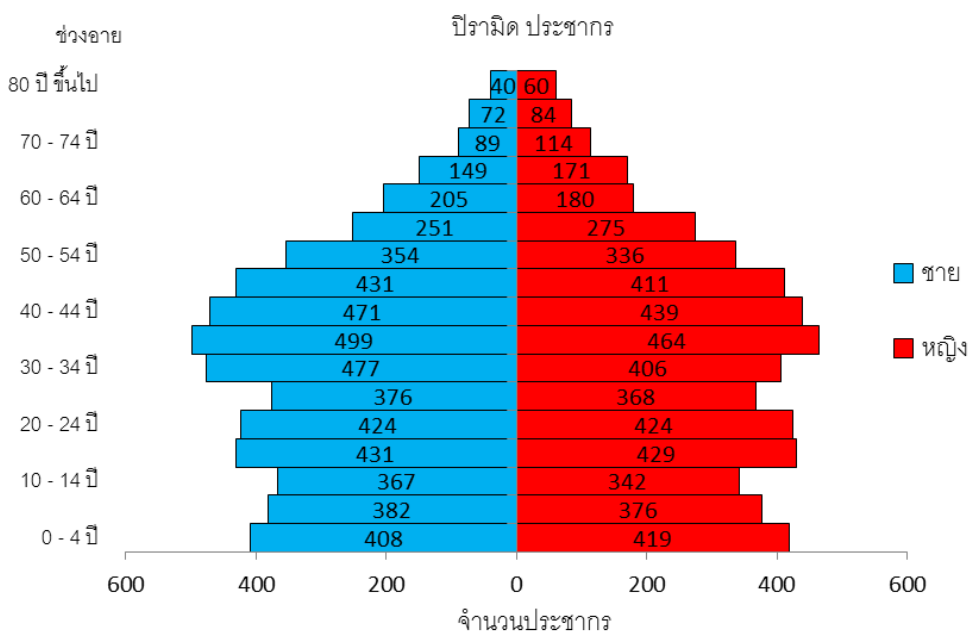
หมู่บ้าน	จำนวน ครัวเรือน	จำนวนประชากร		
		ชาย	หญิง	รวม
หมู่ที่ 15 บ้านโนนเค็ง	59	115	94	209
หมู่ที่ 16 บ้านโนนสูง	148	329	319	648
หมู่ที่ 17 บ้านหนองมะเกลือ	87	168	170	338
หมู่ที่ 18 บ้านโคกदान	127	269	293	562
หมู่ที่ 19 บ้านหนองจอก	62	132	132	264
หมู่ที่ 20 บ้านโคกวัด	124	279	258	537
หมู่ที่ 21 บ้านสำโรงเหนือ	129	269	258	527
หมู่ที่ 22 บ้านรัฐประชา	114	226	224	450
รวม	2,671	5,571	5,513	11,084

4.1.3 สภาพการเมืองการปกครอง

เป็นการปกครองระบอบประชาธิปไตยและการปกครองตามระบบของทางราชการ สถานการณ์ทางการเมือง การหาเสียงเลือกตั้งในการเลือกตั้งในการเลือกตั้งสมาชิกเป็นการปกครองระบอบประชาธิปไตยและการปกครองตามระบบของทางราชการ สถานการณ์ทางการเมืองการหาเสียงเลือกตั้งในการเลือกตั้งในการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล และผู้บริหาร มีการหาเสียงเป็นไปตามระบอบประชาธิปไตย และระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง การมีส่วนร่วมการเลือกตั้งมีผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งครั้งที่ผ่านมา คิดเป็นร้อยละ 65 ของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง โดยมี นายณรงค์ ประพิน เป็นนายกเทศมนตรีตำบลหนองตาตและนายธีรศักดิ์ ทองทรง เป็นกำนันตำบลหนองตาต และมีผู้นำทั้ง 22 หมู่บ้าน สร้างการมีส่วนร่วมในการพัฒนาเทศบาลตำบลหนองตาตสู่เป้าหมายเดียวกัน คือ ความกินดี อยู่ดี ของประชาชนทำให้ชุมชนเข้มแข็งด้วยทุนทางสังคมของแต่ละชุมชน

4.1.4 ข้อมูลจากระบบข้อมูลตำบล (TCNAP)

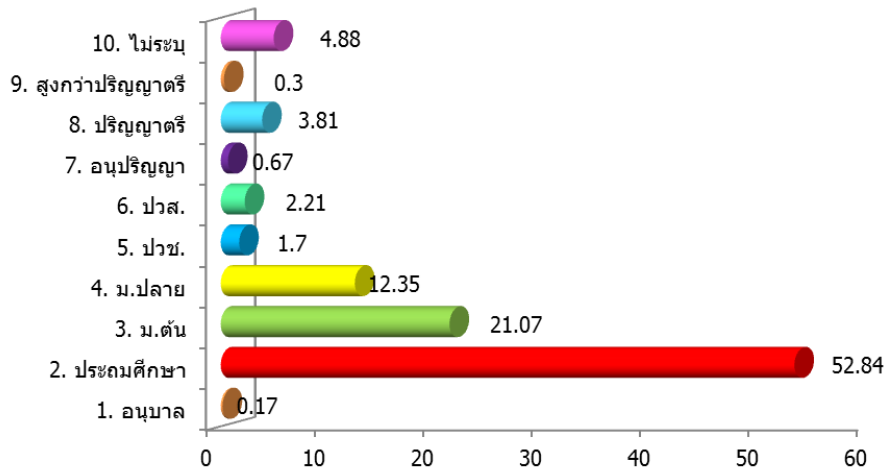
1. ข้อมูลด้านประชากร

ภาพที่ 4.1 ข้อมูลจำนวนประชากรเทศบาลตำบลหนองตาด

จากภาพที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของประชากรของเทศบาลตำบลหนองตาด อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามช่วงอายุเพศมีประชากรชาย จำนวน 5,471 คน หญิง จำนวน 5,353 คนคิดเป็นร้อยละ ชายร้อยละ 50.50 หญิงร้อยละ 49.45 ส่วนใหญ่อยู่ในช่วงวัยทำงาน โดยเป็นหญิงและชายใกล้เคียงกัน โดยมีช่วงอายุระหว่าง 35-39 ปี มีจำนวนมากที่สุด

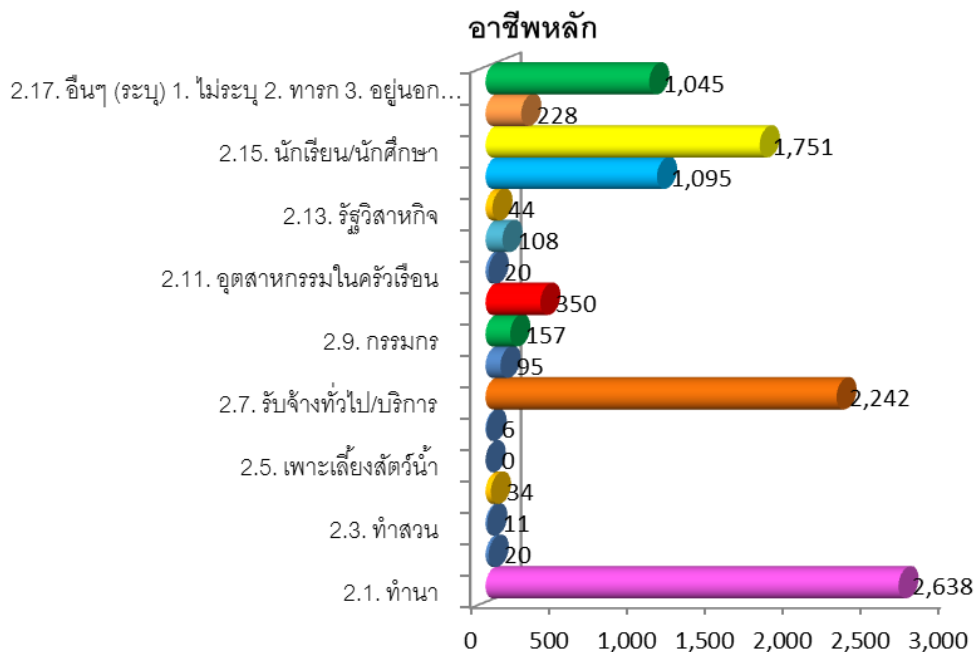
2. ด้านการศึกษา

ภาพที่ 4.2 ข้อมูลระดับการศึกษา

จากภาพที่ 4.2 แสดงประชากรเทศบาลตำบลหนองตาดส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 52.84 รองลงมาคือจบมัธยมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 21.07

3. ด้านการประกอบอาชีพ

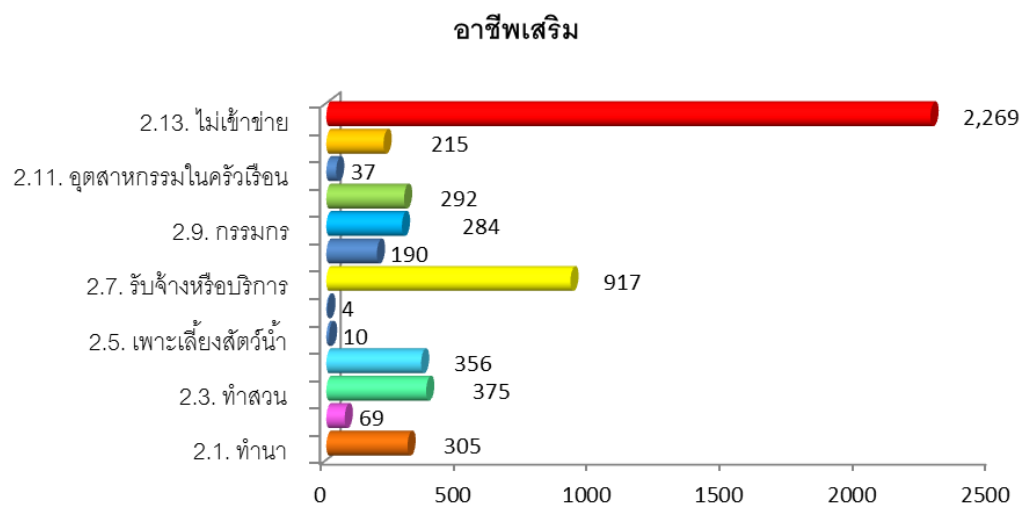

ภาพที่ 4.3 ข้อมูลการประกอบอาชีพ

จากภาพที่ 4.4 แสดงให้เห็นว่าประชาชนในเทศบาลตำบลหนองตาดมีการประกอบอาชีพทำนาเป็นอาชีพหลัก รองลงมาคืออาชีพรับจ้างทั่วไป และพนักงาน/ลูกจ้างเอกชน ตามลำดับ

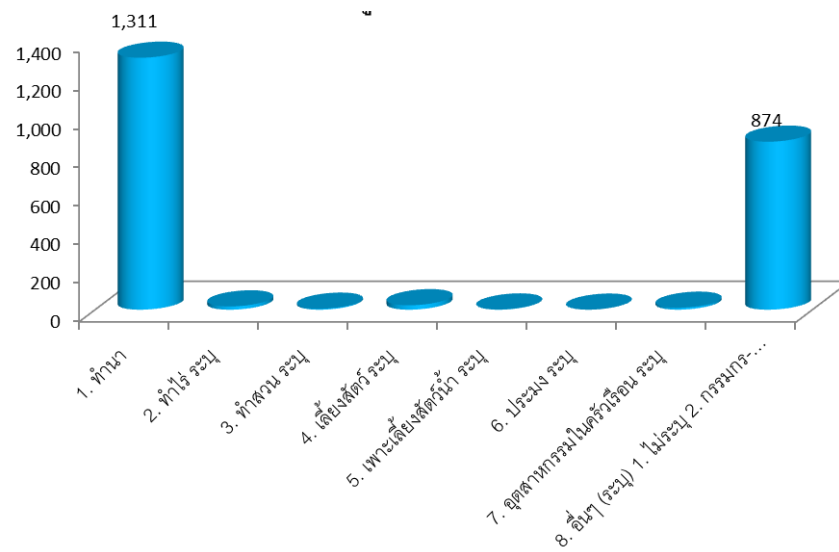
4. อาชีพเสริม

ภาพที่ 4.4 ข้อมูลอาชีพเสริม

จากภาพที่ 4.4 แสดงให้เห็นว่าประชาชนในเทศบาลตำบลหนองตาด ส่วนใหญ่มีอาชีพเสริมคืออาชีพรับจ้างหรือบริการ รองลงมาคือ อาชีพทำสวน

5. อาชีพที่ทำรายได้สูงสุดของครัวเรือน

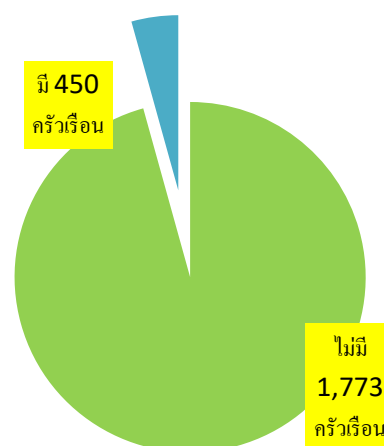

ภาพที่ 4.5 ข้อมูลอาชีพที่ทำรายได้สูงสุดของครีวเรือน

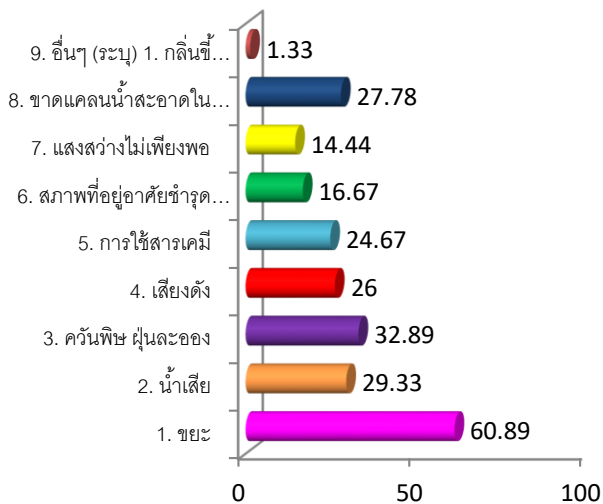
ภาพที่ 4.5 แสดงอาชีพที่ทำรายได้สูงสุดของครีวเรือน อันดับ 1 คือทำนา จำนวน 1,311 ครีวเรือน คิดเป็นร้อยละ 59 อันดับ 2 คือ รับจ้างทั่วไปจำนวน 413 ครีวเรือน คิดเป็นร้อยละ 55

4.1.5 ข้อมูลสิ่งแวดลอม

1. ปัญหาสิ่งแวดลอม

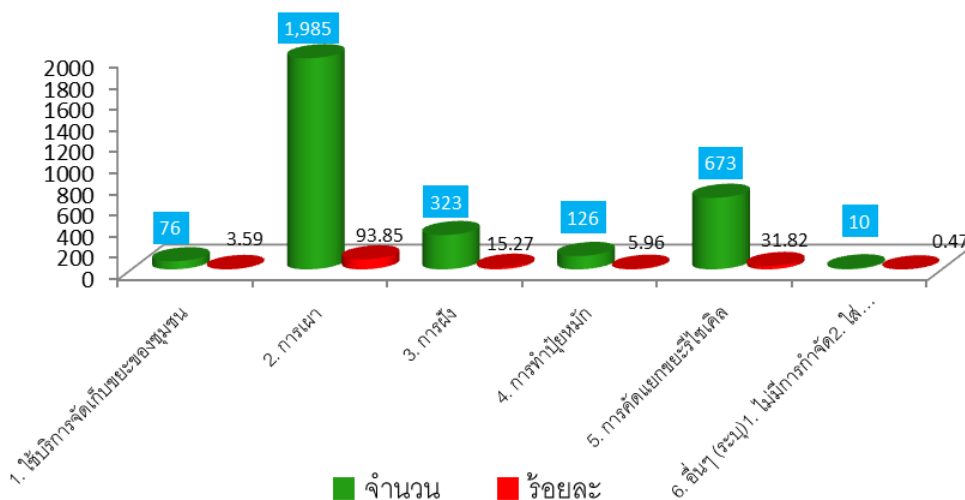

ปัญหาสิ่งแวดล้อมของครัวเรือน ได้แก่

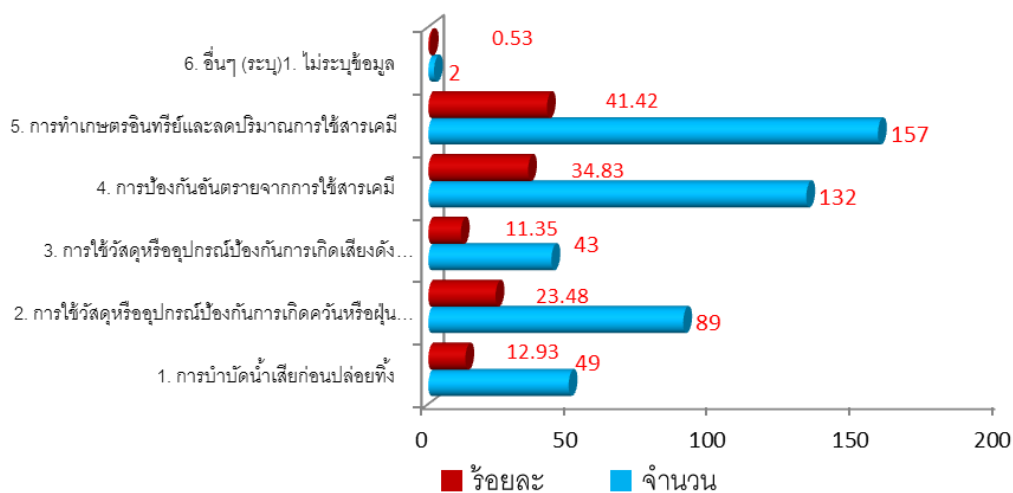
ครัวเรือนเทศบาลตำบลหนองตาด ไม่พบปัญหาสิ่งแวดล้อมร้อยละ 79.75 พบปัญหาสิ่งแวดล้อม ร้อยละ 20.24 ปัญหาที่พบมากที่สุดคือปัญหาด้านขยะ คิดเป็นร้อยละ 60.89 รองลงมาคือปัญหาคิว้นพิษ ฝุ่นละออง คิดเป็นร้อยละ 32.89 ปัญหาน้ำเสีย คิดเป็นร้อยละ 29.33 การขาดแคลนน้ำสะอาดในการอุปโภคบริโภค คิดเป็นร้อยละ 27.78 และปัญหาการใช้สารเคมี คิดเป็นร้อยละ 24.67 ตามลำดับ

2. การจัดการกับสิ่งแวดล้อมในครัวเรือน การจัดการขยะ

ครัวเรือนในเทศบาลตำบลหนองตาด มีการจัดการขยะ จำนวน 1,985 ครัวเรือน คิดเป็น ร้อยละ 93.48 และไม่มีการจัดการขยะ จำนวน 125 ครัวเรือน คิดเป็น ร้อยละ 5.58

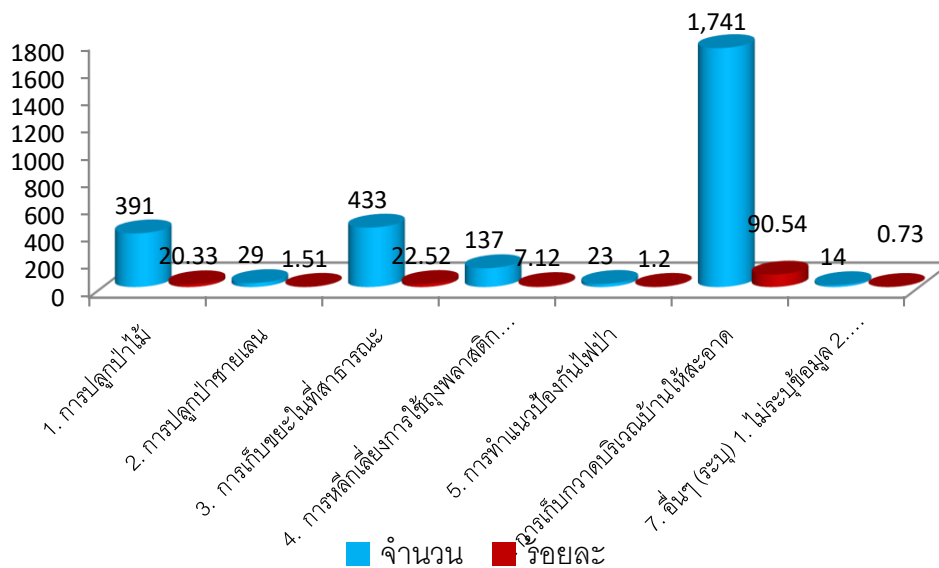
3. การจัดการมลพิษหรือมลภาวะต่างๆในครัวเรือน

พบว่าครัวเรือนในเทศบาลตำบลหนองตาด มีการจัดการมลพิษหรือมลภาวะต่างๆ ร้อยละ 17.27 โดยมีวิธีการจัดการมลพิษหรือมลภาวะ ที่พบมากที่สุดคือ การทำเกษตรอินทรีย์และลดปริมาณการใช้สารเคมี รองลงมาคือการป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมี

4.1.6 การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และการอนุรักษ์พลังงาน

การเข้าร่วมกิจกรรมการรักษาสิ่งแวดล้อม

พบว่าครัวเรือนเทศบาลตำบลหนองตาด มีการเข้าร่วมกิจกรรมการรักษาสิ่งแวดล้อม ร้อยละ 86.16 วิธีการและกิจกรรมที่ร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมมากที่สุดคือ การเก็บกวาดบริเวณบ้านให้สะอาด รองลงมาคือการเก็บขยะในที่สาธารณะ

4.2 บริบทการจัดการขยะ

จากการลงสำรวจพื้นที่โดยคณะผู้วิจัย พบว่าการบริหารจัดการขยะของเทศบาลฯ ยังไม่มีการสร้างแนวปฏิบัติที่ชัดเจน ทางเทศบาลฯ ได้เล็งเห็นความสำคัญของปัญหาขยะอันเนื่องมาจากมีปริมาณขยะในพื้นที่จำนวนมากขึ้นอย่างเห็นได้ชัด และไม่มีการจัดเก็บขยะอย่างเป็นระบบ พบว่าในพื้นที่ทั้ง 22 หมู่บ้านนั้น ยังไม่มีหมู่บ้านหรือชุมชนใดที่มีแนวปฏิบัติที่ชัดเจนในการบริหารจัดการขยะอย่างเป็นระบบ นอกจากนี้ยังพบปัญหาการนำขยะไปทิ้งในพื้นที่โล่งแจ้ง ซึ่งขาดการจัดการขยะอย่างถูกวิธี จากการลงพื้นที่พบว่าผู้นำชุมชนและคนในชุมชน ที่มีความกระตือรือร้นและมีผู้นำที่พร้อมจะส่งเสริมการขับเคลื่อนเพื่อการบริหารจัดการขยะที่ดี ตั้งแต่การคัดแยกขยะต้นทาง และนำไปกำจัด โดยถูกหลักสุขาภิบาล พาไปศึกษาดูงาน และเชิญวิทยากรจากพื้นที่ที่ทำงานสำเร็จมาบรรยาย และสาธิตปฏิบัติการจริง ร่วมกับแกนนำและสมาชิกในชุมชน (การคัดแยก การทำปุ๋ยหมัก/น้ำหมักชีวภาพ จากขยะเปียก การรวมขาย หรือตั้งธนาคารขยะรีไซเคิล ฯลฯ และส่งเสริมการนำขยะรีไซเคิลนำมาสร้างรายได้ นำมาทำสิ่งประดิษฐ์ใช้ในชุมชนและนำไปขายเพิ่มรายได้ ลดขยะลดภาระชุมชน

4.3 ด้านที่เกี่ยวข้องกับงาน

งานวิจัยเรื่อง การหาแนวปฏิบัติที่เหมาะสมในการจัดการขยะและลดปริมาณขยะสะสมในครัวเรือนของเทศบาลตำบลหนองตาด อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ดำเนินงานวิจัย คือ พื้นที่ในเทศบาลตำบลหนองตาด อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ มีรายละเอียดดำเนินงานวิจัยดังนี้

1. ขั้นตอนการเตรียมการด้านทีมวิจัย (นักวิจัยสถาบัน นักวิจัยในพื้นที่ ผู้ประสานงาน และนักศึกษาที่ร่วมวิจัย) เตรียมพื้นที่เป้าหมาย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1.1 การเตรียมทีมวิจัย

1.2 การเตรียมชุมชน

1.3 เตรียมเครื่องมือและเก็บข้อมูล

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 ศึกษาดูงาน

2.2 การอบรมการใช้เครื่องมือ

2.3 ทดลองใช้เครื่องมือ

3. ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อสังเคราะห์แนวทางการแก้ปัญหาและแนวทางการปฏิบัติที่ดีในการจัดการขยะ

3.1 ประชุมสรุปสังเคราะห์ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหา

3.2 หาแนวทางปฏิบัติที่ดีร่วมกันในระดับชุมชน

4. ขั้นตอนการทดลองใช้แผนปฏิบัติการ

4.1 ติดตามผล ประเมินผล สรุปผล และถอดบทเรียน